

C-33/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. január 23.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landgericht Ravensburg (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. január 7.

Felperes:

UK

Alperes:

Volkswagen Bank GmbH

Az alapeljárás tárgya

Fogyasztói hitelmegállapodás – Az elállás joga – Kötelezően feltüntetendő információk – 2008/48/EK irányelv

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikke (2) bekezdésének 1) pontját, hogy a hitelmegállapodásnak

a) abszolút számként kell közölnie a hitelmegállapodás megkötésének időpontjában alkalmazandó késedelmi kamatlábat, legalább azonban abszolút

számként kell tartalmaznia az alkalmazandó referencia-kamatlábát (jelen esetben a Bürgerliches Gesetzbuch [polgári törvénykönyv] 247. §-a szerinti alapkamatlábát), amelyből hozzáadással (jelen esetben a polgári törvénykönyv 288. §-a (1) bekezdése második mondatának megfelelően öt százalékpont hozzáadásával) számítható ki az alkalmazandó késedelmi kamatláb?

b) konkrétan ismertetnie kell a késedelmi kamatláb kiigazításának mechanizmusát, legalább azonban hivatkoznia kell azokra a nemzeti jogszabályi rendelkezésekre, amelyekből kitűnik a késedelmi kamatláb kiigazításának módja (a polgári törvénykönyv 247. §-a és 288. §-a (1) bekezdésének második mondata)?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdésének r) pontját, hogy a hitelmegállapodásnak tartalmaznia kell a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezés kiszámítására szolgáló, a fogyasztó által érthető konkrét számítási módot annak érdekében, hogy a fogyasztó legalább megközelítőleg kiszámíthassa az idő előtti felmondás esetén fizetendő ellentételezés összegét?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2008/48/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdésének s) pontját, hogy a hitelmegállapodásnak

a) a hitelmegállapodás feleinek nemzeti jogban szabályozott felmondási jogait, különösen pedig az adóst a zárt végű kölcsönszerződések esetében a polgári törvénykönyv 314. §-a alapján megillető, jogos indokkal történő felmondás jogát is tartalmaznia kell?

b) a hitelmegállapodás feleinek valamennyi felmondási joga esetében tájékoztatást kell adnia a felmondási jog gyakorlása tekintetében előírt felmondási időről és a felmondási nyilatkozatra vonatkozó alakiságokról?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2008/48 irányelv), 10. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (a polgári törvénykönyv bevezetéséről szóló törvény, a továbbiakban: EGBGB), a 247. cikk 3., 6. és 7. §-a

Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv, a továbbiakban: BGB), különösen a 247., 288., 314., 355., 356b., 357., 357a., 358., 492. és 495. §

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 2015. december 19-én a felperes kölcsönszerződést kötött az alperessel egy nettó 10 671,63 euró összegű kölcsönről, amely célhoz kötötteen egy VW Passat Variant 2,0 TDI típusú gépjármű magáncélra történő megvásárlására szolgált.
- 2 A jármű eladója egy sindelfingeni autókereskedés volt. A vételár 15 200 eurót tett ki. A felperes 5000 euró előleget fizetett az eladónak, a fennmaradó 10 200 eurós összeget, valamint a fennmaradó tartozás biztosítására szolgáló 471,63 eurós egyszeri összeget, összesen tehát 10 671,63 eurót pedig az említett kölcsönből finanszírozott.
- 3 Az alperes a kölcsönszerződés előkészítésekor és megkötésekor igénybe vette az eladó közreműködését. Az eladó különösen az alperes hitelközvetítő ügynökéként járt el, és az alperes által rendelkezésre bocsátott szerződésmintákat használta. A felek abban állapodtak meg a kölcsönszerződésben, hogy a felperesnek a kölcsönösszeget 2016. február 15-től 48 egyenlő havi részletben és egy 2020. február 16-án fizetendő utolsó részletben kell visszafizetnie.
- 4 A felperes rendszeresen fizette a megállapodás szerinti törlesztőrésztörszleteket. 2019. január 22-i levelével azonban visszavonta a kölcsönszerződés megkötésére irányuló akaratnyilatkozatát. Az alperes nem fogadta el a szerződéstől való elállást.
- 5 A felperes véleménye szerint a 2019. január 22-i elállás révén a kölcsönszerződés visszaszolgáltatásra irányuló kötelmi viszonyra alakult át. A felperes annak megállapítását kéri keresetével, hogy 2019. január 22-től nem köteles további kölcsöntörlesztő részteket fizetni az alperesnek. A felperes ezenkívül az alperesnek eddig megfizetett kölcsöntörlesztő részteket, valamint az eladónak megfizetett előleg visszafizetését kéri az alperestől a vásárolt jármű visszaadása ellenében.
- 6 Az alperes elkésettnek tartja az elállási nyilatkozatot, és ezért érvénytelennek tekinti az elállást. Az alperes álláspontja szerint a hitelviszony továbbra is fennáll, és ezért a kereset elutasítását kéri.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 7 A jogvita kimenetele a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése l), r) és s) pontjának értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszoktól függ.

Ha a kölcsönszerződéstől való elállás érvényes volt, akkor a felperest a BGB 495. §-ának (1) bekezdése és 355. §-ának (1) bekezdése alapján a jövőre nézve nem köti a kölcsönszerződés, és nem kell további kölcsöntörlesztő részteket fizetnie. A BGB 495. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis az adósságot a BGB 355. §-a alapján elállási jog illeti meg a fogyasztói hitelmegállapodással

kapcsolatban. A BGB 355. §-ának (1) bekezdése szerint a fogyasztót és a kereskedőt a szerződéskötési akaratnyilatkozataik a jövőre nézve nem kötik, ha a fogyasztó a megjelölt határidőn belül ezen akaratnyilatkozatát visszavonja.

- 8 A felperes ezenkívül a BGB „A pénzügyi szolgáltatási szerződésektől való elállás jogkövetkezményei” című 357a. §-ának (1) bekezdése alapján követelheti az alperesnek eddig megfizetett kölcsöntörlesztő részletek visszafizetését. E rendelkezés értelmében a kapott szolgáltatásokat legkésőbb 30 napon belül vissza kell szolgáltatni.
- 9 Az elállás érvényessége esetén a felperest az adásvételi szerződés sem köti a jövőre nézve a BGB 358. §-ának (2) bekezdése alapján. E rendelkezés értelmében a fogyasztót, ha a fogyasztói kölcsönszerződés megkötésére irányuló akaratnyilatkozatát érvényesen visszavonta, az e fogyasztói kölcsönszerződéssel kapcsolatban álló áruvásárlási szerződés megkötésére irányuló akaratnyilatkozata sem köti a jövőre nézve. Az adásvételi és a kölcsönszerződés esetében a BGB 358. §-ának (3) bekezdése értelmében vett kapcsolt szerződésekről van szó.
- 10 A felperes ez esetben az eladónak általa megfizetett előleget is visszakövetelheti az alperestől a BGB 358. §-a (4) bekezdésének első mondata és 357. §-ának (1) bekezdése alapján, mivel az eredeti állapot finanszírozott szerződéssel kapcsolatos helyreállítására a BGB 358. §-a (4) bekezdésének ötödik mondata alapján kizárólag az adós és a hitelező között kerül sor. A BGB 358. §-a (4) bekezdésének első mondata az eredeti állapot kapcsolt szerződéssel kapcsolatos helyreállítását illetően többek között a BGB 357. §-ának (1) bekezdésére hivatkozik. E rendelkezés a nem pénzügyi szolgáltatási szerződésnek minősülő szerződésektől való elállás jogkövetkezményeit szabályozza, és úgy rendelkezik, hogy a kapott szolgáltatásokat legkésőbb 14 napon belül vissza kell szolgáltatni.
- 11 A felperes elállási nyilatkozata érvényességének egyik feltétele, hogy a BGB 355. §-a (2) bekezdésének első mondatában szabályozott, az elállásra nyitva álló kéthetes időszak az elállásról szóló értesítés 2019. január 22-i időpontjában még nem telt le. A BGB 356b. §-a (2) bekezdésének első mondata értelmében azonban az elállásra nyitva álló időszak nem kezdődik meg, ha a hitelmegállapodás nem tartalmazza teljeskörűen a BGB 492. §-ának (2) bekezdése és az EGBGB 247. cikkének 6–13. §-a szerint kötelezően feltüntetendő információkat. Ilyen esetben az említett időszak a 356b. § (2) bekezdésének második mondata értelmében csak a kötelezően feltüntetendő információk utólagos közlésekor kezdődik meg.
- 12 A jelen ügyben a kötelezően feltüntetendő információk hiányos közléséből kell kiindulni különösen akkor, ha a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének l), r) vagy s) pontja (illetve az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 1. pontja és 3. §-a (1) bekezdésének 11. pontja, az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontja, valamint az EGBGB 247. cikke 7. §-a [(1) bekezdésének] 3. pontja

szerinti megfelelő nemzeti rendelkezések) szerint kötelezően feltüntetendő információk legalább egyikét nem tartalmazza előírászerűen a hitelmegállapodás.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 1) a) és 1) b) kérdésről

- 13 Az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 1. pontjában és 3. §-a (1) bekezdésének 11. pontjában foglalt nemzeti szabályozás szerint világos és érthető módon fel kell tüntetni a késedelmi kamatlábat és a kiigazítására vonatkozó rendelkezéseket.
- 14 A jelen esetben a kölcsönszerződés a következő információkat tartalmazza ezzel kapcsolatban:
- „A szerződés felmondását követően törvényes késedelmi kamatot számítunk fel Önnel szemben. Az éves késedelmi kamatláb 5 százalékponttal haladja meg a mindenkori alapkamatlábat.”
- 15 A nemzeti ítélkezési gyakorlat és szakirodalom eltérő álláspontokat képvisel azon kérdéssel kapcsolatban, hogy milyen konkrétan kell lenniük a szerződésben az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 1. pontja és 3. §-a (1) bekezdésének 11. pontja szerinti információknak. Az egyik elterjedt álláspont szerint elegendő ismertetni a BGB 288. §-a (1) bekezdésének második mondatában foglalt jogi szabályozást, amely szerint a késedelmi kamatláb 5 százalékponttal haladja meg a mindenkori alapkamatlábat. Egy másik álláspont szerint abszolút számként kell feltüntetni az alkalmazandó késedelmi kamatlábat, és konkrétan ismertetni kell a késedelmi kamat kiigazításának módját.
- 16 A nemzeti jog értelmezése szempontjából döntő jelentőséggel bír, hogy miként kell értelmezni a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének az e területet szabályozó 1) pontjában foglalt azon rendelkezést, amely szerint a hitelmegállapodásnak világos és egyértelmű módon tartalmaznia kell „a késedelmes fizetések esetén alkalmazandó, a megállapodás megkötése időpontjában alkalmazandó kamat[ot] és a kiigazítására vonatkozó rendelkezések[et]”.
- 17 Adott esetben az irányelvi rendelkezés követelményeit kielégítőnek tekinthető, hogy a szerződésbe belefoglalják a késedelmi kamatokra vonatkozó nemzeti jogi szabályozás (a jelen esetben a BGB 288. §-a (1) bekezdése második mondatának) tartalmát.
- 18 A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének 1) pontja azonban nem feltétlenül így értelmezendő. A nemzeti szabályozással szemben az irányelvben szereplő „a megállapodás megkötése időpontjában alkalmazandó” kitétel, valamint a világosság és egyértelműség követelménye amellet szólhat, hogy a lehető legpontosabban, tehát abszolút számként kell feltüntetni az éppen alkalmazandó késedelmi kamatlábat, vagy abszolút számként közölni kell legalább a BGB 247. §-a szerint alkalmazandó aktuális alapkamatlábat, mivel ebben az esetben a

fogyasztó egyszerű hozzáadással (öt százalékpont hozzáadásával) ki tudja számítani az aktuális késedelmi kamatlábat.

- 19 Az irányelv által megkívánt világosság és egyértelműség adott esetben azt is megkövetelheti, hogy ismertessék a késedelmi kamatláb kiigazításának mechanizmusát, mégpedig azt, hogy a nemzeti jog szerinti késedelmi kamatláb a BGB 247. §-a és 288. §-ának (1) bekezdése értelmében öt százalékponttal haladja meg a Deutsche Bundesbank (német szövetségi bank, Németország) által félévente közzétett alapkamatlábat, vagy hogy legalább hivatkozzanak mind a BGB 288. §-a (1) bekezdésének második mondatára, mind a BGB 247. §-ára, mivel e rendelkezésekből kitűnik a késedelmi kamatláb kiigazításának módja.
- 20 A kérdések a jelen ügyben relevánsak. Ha ugyanis az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 1) a) és 1) b) kérdés valamelyikére igenlő választ kell adni, akkor a jelen esetben nem került sor teljeskörűen az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 1. pontja és 3. §-a (1) bekezdésének 11. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információk közlésére, és a felperes által közölt elállás határidőn belüli és érvényes volt.
- 21 A hitelmegállapodás nem tartalmazza ugyanis az alkalmazandó késedelmi kamatlábat vagy abszolút számként legalább az alkalmazandó referencia-kamatlábat (a BGB 247. §-a szerinti alapkamatlábat). A hitelmegállapodás a késedelmi kamatláb kiigazításának mechanizmusát sem ismerteti.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

- 22 Az EGBGB 247. cikke 7. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt nemzeti szabályozás szerint a fogyasztói kölcsönszerződésnek világos és érthető módon tartalmaznia kell a következőket:

„a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezéshez való jog keletkezésének feltételeit és az ellentételezés kiszámításának módját, amennyiben a hitelező érvényesíteni kívánja ezt a jogot, ha az adós határidő előtt fizeti vissza a kölcsönt.”

- 23 A jelen esetben a kölcsönszerződés a következőket tartalmazza e tekintetben:
- „a) Az adós bármikor teljeskörűen vagy részlegesen határidő előtt is teljesítheti a jelen szerződésből eredő kötelezettségeit. [...]
- b) [...]
- c) A bank jogosult a határidő előtti visszafizetéssel közvetlenül összefüggő kár megfelelő ellentételezésére. A kárt a bank a Bundesgerichtshof [szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország] által meghatározott pénzügyi-matematikai keretfeltételek szerint számítja ki, amelyek különösen a következőket veszik figyelembe:

- az időközben megváltozott kamatszint,
- a kölcsönre vonatkozó eredeti megállapodás szerinti pénzáramlások,
- a bank elmaradt haszna,
- a határidő előtti visszafizetéssel kapcsolatos adminisztratív teher (kezelési díj), valamint
- a határidő előtti visszafizetés miatt megtakarított kockázati és kezelési költségek.

A kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő, így kiszámított ellentételezés összegét, ha az magasabb, az alábbi két összeg közül a kisebbikre kell csökkenteni:

- a határidő előtt visszafizetett összeg 1 százaléka, illetve ha a határidő előtti és a megállapodás szerinti visszafizetés közötti időszak egy évnél rövidebb, 0,5 százaléka,
- azon hitelkamatok összege, amelyeket az adós a határidő előtti és a megállapodás szerinti visszafizetés közötti időszakban megfizetett volna.”

- 24 A kölcsönszerződés fent ismertetett rendelkezéséből tehát az derül ki, hogy az alperes érvényesíteni kívánt ellentételezést a határidő előtti visszafizetés esetén. Ennélfogva közölnie kellett az EGBGB 247. cikke 7. §-a [(1) bekezdésének] 3. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információkat. A döntéshozatal szempontjából ezért jelentőséggel bír, hogy a szóban forgó esetben teljeskörűen sor került-e a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezéshez való jog keletkezésének feltételeivel és az ellentételezés kiszámításának módjával kapcsolatban a szerződésben kötelezően feltüntetendő információk közlésére.
- 25 A nemzeti ítélkezési gyakorlatban és szakirodalomban különbözőképpen értelmezik az EGBGB 247. cikke 7. §-a [(1) bekezdésének] 3. pontja által a kötelezően feltüntetendő információkkal szemben támasztott követelményeket.
- 26 Az egyik elterjedt álláspont szerint elegendő, ha a hitelező nagy vonalakban ismerteti a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezés kiszámítása szempontjából lényeges paramétereket. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) ítélkezési gyakorlata szerint a számítási mód ismertetésére akkor kerül sor kellőképpen átlátható és egyértelmű módon, ha megadnak bizonyos paramétereket, mégpedig az időközben megváltozott kamatszintet, a kölcsönre vonatkozó eredeti megállapodás szerinti pénzáramlásokat, a bank elmaradt hasznát, a határidő előtti visszafizetés miatt megtakarított kockázati és kezelési költségeket, valamint a határidő előtti visszafizetéssel kapcsolatos adminisztratív terhet.

- 27 Az ezzel ellentétes álláspont szerint a szerződésnek tartalmaznia kell a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezés kiszámításának a fogyasztó által érthető konkrét módját annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az átlagosan képzett fogyasztó számára, hogy a szerződésben foglalt információk alapján legalább megközelítőleg megbecsülje a kölcsön határidő előtti visszafizetése esetén fizetendő ellentételezés összegét. Ezen álláspont szerint a kötelező tájékoztatás teljesítéséhez nem elegendő önmagában a kiszámítás során figyelembe veendő tényezők ismertetése, mivel az adós nem ismeri az egyes tényezőkre eső összegeket, és az átlagfogyasztó nem képes e tényezőket egymással arányba állítani.
- 28 A nemzeti jog értelmezése szempontjából ezért döntő jelentőséggel bír, hogy miként kell értelmezni a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének az e területet szabályozó r) pontjában foglalt azon rendelkezést, amely szerint világos és egyértelmű módon tájékoztatást kell adni „a hitelező ellentételezési jogáról és az ellentételezés meghatározásának módjáról”.
- 29 Elképzelhető olyan értelmezés, hogy a fizetendő ellentételezés meghatározásának módját az ítélkezési gyakorlat elveire és az e tekintetben figyelembe veendő számítási tényezőkre hivatkozva is lehet ismertetni konkrét számítási mód megadása nélkül.
- 30 A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének [r]) pontja azonban nem feltétlenül így értelmezendő. Így az a megfogalmazás, hogy az információkat világos és egyértelmű módon kell feltüntetni, adott esetben úgy is értelmezhető, hogy a fogyasztó által érthető konkrét számítási módot kell közölni. Ebbe az irányba mutathat a 2008/48 irányelv (39) preambulumbekkezdése, amely szerint a hitelező számára biztosított ellentételezés kiszámításának átláthatónak és a fogyasztók által érthetőnek kell lennie már a szerződéskötést megelőző fázisban is és a megállapodás teljesítése során minden esetben, valamint ezenfelül a kiszámítás módjának a hitelezők számára könnyen alkalmazhatónak kell lennie, továbbá elő kell segíteni az ellentételezés illetékes hatóságok általi felügyeleti ellenőrzését.
- 31 A kérdés a jelen ügyben releváns. Ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre igenlő választ kell adni, akkor a jelen esetben nem került sor megfelelően az EGBGB 247. cikke 7. §-a [(1) bekezdésének] 3. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információk közlésére, és a felperes által közölt elállás határidőn belüli és érvényes volt.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 3) a) és 3) b) kérdéstről

- 32 Az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontjában foglalt nemzeti szabályozás szerint világos és érthető módon fel kell tüntetni „a szerződés felmondása esetén alkalmazandó eljárás[t]”.
- 33 A jelen esetben a kölcsönszerződés e tekintetben azt tartalmazza, hogy a hitelezőt milyen feltételek mellett illeti meg a jogos indokkal történő felmondás joga. A

szerződés nem tartalmazza azonban, hogy milyen alakiságok vonatkoznak a hitelező általi felmondásra, különösen hogy a felmondást a BGB 492. §-ának (5) bekezdésében foglalt nemzeti szabályozásnak megfelelően tartós adathordozón kell közölni. A szerződés azt sem tartalmazza – például az „azonnali hatályú” kifejezés vagy egy meghatározott időtartam feltüntetésével –, hogy a bank milyen felmondási idővel gyakorolhatja felmondási jogát.

- 34 A nemzeti jog alapján a tartós kötelmi viszonyok, tehát többek között a szóban forgó zárt végű kölcsönszerződés esetében az adóst megillető, a BGB 314. §-a szerinti jogos indokkal történő felmondás jogát egyáltalán nem említi a kölcsönszerződés. Az adós felmondási jogának gyakorlása esetén alkalmazandó eljárást (különösen az alaki követelményeket és a felmondási időt) szintén nem tartalmazza a szerződés.
- 35 Az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információkkal szemben támasztott követelményeket illetően eltérő álláspontok léteznek. Ez mindenekelőtt annak kérdésére vonatkozik, hogy a zárt végű kölcsönszerződések esetében tájékoztatást kell-e egyáltalán adni a BGB 314. §-a szerinti, jogos indokkal történő felmondás lehetőségéről.
- 36 Az egyik álláspont szerint a zárt végű kölcsönszerződések esetében csak a 2008/48 irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében szabályozott, az adóst megillető rendes felmondás jogáról kell tájékoztatást adni, a nemzeti jogban a BGB 314. §-ában szabályozott, az adóst megillető rendkívüli felmondás jogáról azonban nem. Ezen álláspont képviselői ezzel kapcsolatban többek között a 2008/48 irányelv (33) preambulumbekkezdésére és a rendszertani összefüggésre hivatkoznak. Még tovább menve egyesek azt az álláspontot képviselik, hogy az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontját az irányelvvel összhangban álló módon úgy kell értelmezni, hogy csak az irányelvben a teljes harmonizáció céljával szabályozott felmondási jogokról adható tájékoztatás, és a csupán a nemzeti jogban szabályozott felmondási jogok egyáltalán nem tüntethetők fel a kötelezően feltüntetendő információk körében. Ezt többek között az arra irányuló céllal indokolják, hogy a szerződések tartalma valamennyi tagállamban összehasonlítható, a tájékoztató anyag pedig egységes legyen.
- 37 Az ezzel ellentétes álláspont szerint a bank – legalábbis zárt végű szerződések esetében – a nemzeti jog alapján fennálló, a BGB 314. §-a szerinti rendkívüli felmondás jogáról is köteles tájékoztatni az adóst.
- 38 Az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információk körét illetően vitatott továbbá a kérdés, hogy a csupán a nemzeti jogban szabályozott felmondási jogok esetében tájékoztatni kell-e a fogyasztót az alaki és a felmondási idővel kapcsolatos követelményekről.
- 39 A fent vázolt megszorító álláspont, amely szerint a nemzeti felmondási jogok nem tüntethetők fel vagy legalábbis nem tüntetendők fel az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információk körében,

ennek megfelelően még inkább feleslegesnek tartja a nemzeti jogban szabályozott felmondási jogok gyakorlása esetén alkalmazandó alaki követelményekre vonatkozó információk feltüntetését.

- 40 Az ezzel ellentétes álláspont szerint a fogyasztóval mindenképpen közölni kell, hogy a hitelmegállapodás feleinek milyen alakosságok mellett és milyen felmondási idővel kell gyakorolniuk felmondási jogaikat, és úgy véli, hogy ehhez különösen annak közlése is hozzátartozik, hogy a BGB 492. §-ának (5) bekezdése alapján a hitelezőnek tartós adathordozón kell közölnie felmondását. Ezen álláspont képviselői ezt alátámasztandó a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdése s) pontjának szövegére, a megfelelő szintű fogyasztóvédelem nyújtásának céljára és arra a körülményre hivatkoznak, hogy a 2008/48 irányelv 10. cikke nem tesz különbséget a hitelezőt és az adóst megillető felmondási jogok között.
- 41 A nemzeti jog értelmezése szempontjából tehát döntő jelentőséggel bír, hogy miként kell értelmezni a 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének az e területet szabályozó s) pontjában foglalt azon rendelkezést, amely szerint világos és egyértelmű módon tájékoztatást kell adni „a hitelmegállapodás felbontása [helyesen: felmondása] jogának gyakorlása esetén alkalmazandó eljárás[ról]”.
- 42 A 2008/48 irányelv 10. cikke (2) bekezdésének s) pontja adott esetben úgy értelmezhető a teljes harmonizációnak a 2008/48 irányelv (9) preambulumbekzdése szerinti céljára tekintettel, hogy az uniós jogalkotó tudatosan kívánta ugyan továbbra is lehetővé tenni a nemzeti szinten szabályozott felmondási jogok gyakorlását, a fogyasztót azonban csak a magában az irányelvben szabályozott felmondási jogokról kell tájékoztatni. Különösen a 2008/48 irányelv (8) preambulumbekzdésében említett azon cél szólhat emellett, hogy meg kell könnyíteni a hitelajánlatok szabad mozgását a hitelajánló számára optimális körülmények között.
- 43 E következtetés nem bír azonban kötelező erővel. A megfelelő szintű fogyasztóvédelemnek a 2008/48 irányelv (8) preambulumbekzdésében szintén hangsúlyozott céljára tekintettel szükségesnek tűnhet, hogy a nemzeti jogban szabályozott felmondási jogokról és az azokra vonatkozó alaki követelményekről is tájékoztassák a fogyasztókat. Ezen álláspont mellett szólhat a 2008/48 irányelv (24) preambulumbekzdése, amely szerint a fogyasztót a megállapodás megkötése előtt „széleskörűen” tájékoztatni kell, és a 2008/48 irányelv (31) preambulumbekzdése is, amely szerint a hitelmegállapodásnak világosan és egyértelműen tartalmaznia kell a fogyasztók hitelmegállapodás szerinti jogaira és kötelezettségeire vonatkozó valamennyi szükséges információt.
- 44 A kérdések a jelen ügyben relevánsak. Ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 3) a) és 3) b) kérdés valamelyikére igenlő választ kell adni, akkor a jelen esetben nem került sor megfelelően az EGBGB 247. cikke 6. §-a (1) bekezdésének 5. pontja szerint kötelezően feltüntetendő információk közlésére, és a felperes által közölt elállás határidőn belüli és érvényes volt.